

Lesarabrøv**Eitt sindur um handilsmoral**

Nakað síðani hoyrdu vit um at ein rúgva av partafeløgum hjá Johannes Berg vóru farin á húsagang, ella í sjálvboðna likvidation, sum tað formliga kallast. At hetta hóskaði væl saman við gongdini í samfelagnum annars, mundi helst fáa mong at risa við høvdinum: «Nú fara sjálvst teir «stóru» av knóranum. Hvørjum skal alt enda við? Men tað gekk kortini ikki so long tíð til tað sást, at Johannes Berg í øllum forðum ikki var vorðin fátækari av húsaganginum. Tvørturímóti fór hann nú at keypa eitt ný bilar úr sínum egna trotabúgv. Tað næsta, sum hendir er, at Johannes Berg fer at kappbjóða við figgingarstovnar tá onnur trotabúgv verða seld á tvingilsuppbóði. Johannes

Berg, hvørs partafeløg júst eru farin á húsagang, bjóðar 17 mió. krónur fyri Idé-húsið. Tað seinasta vit hava hoyrt er, at Johannes Berg hevur keypt aftur úr egnum trotabúgv goymslubýgningin hjá Berg Motors á Hálsi í Havn fyri 11 mió. krónur. Tað má sigast at vera gleðiligt, at ein handilsmaður sum Johannes Berg so skjótt aftan á at hann figgjarliga er noyddur í knó, aftur klárar at fóta sær og virksemini sínum. Tillukku, Johannes Berg!!!

Eitt annað mál, sum Johannes Berg hevur verið uppi, og sum nógv hevur verið tosað um í seinastuni, er eitt mál um 140.000 krónur, sum eitt partafelag er dømt at gjalda einum lastbílareigara. Men av tí at parta-

felagið, væl hjálpt av ósketni í Føroya rætti, hevur drenað bankabókina, ið var lögð sum trygd fyri áðurnevndu upphædd, hevur lastbílareigarin einki vunnið. Hann kann einans byrja av nýggjum, tí partafelagið, sum formliga skyldaði lastbílareigaranum peningin, er farið á húsagang. Høvuðs-partaeigarin í hesum partafelag var Johannes Berg!!!

Tað kann sjálvandi tykjast sum um at hetta einans eru spurningar um pengar. So er eisini í prinsippinum, men hugsa vit um at húsagangurin hjá Johannes Berg bert er ein liður í kynisku stremban hansara eftir at vinna meiri pening, meðan 140.000 krónur í undirskoti hjá einum vanligum arbeiðstakara er ein

óhugnalig upphædd, so má sannast, at her er eisini talan um moral ella manglandi moral. Var Johannes Berg nakar maður, so hevði hann goldið lastbílareigaranum tær 140.000 krónurnar úr egnum lumma. Men tverri sýnist Johannes Berg heldur at vera ein pengaklekjari enn eitt menniskja. Soleiðis bendir alt nú á, at Johannes Berg heldur er sinnaður at ofra tilverugrundarlagið hjá einum vanligum menniskja, heldur enn at ofra eitt lítið sindur av figgjarligu robottprinsippum sínum. Hetta hóast 11 mió. krónur til egna vælferð sýnast sum ein dropi í havinum. Jú, tað eru menn!!!

23.08.91

Jóanes N. Dalsgaard

Tryggingarvirksemi

Viðmerkingar til lesarabrev í Sosialinum 22. aug. 1991 frá Olantu Hansen.

Í nevnda lesarabrævi setir skrivarin nakrar spurningar um tryggingarvirksemi her á landi. Hetta skal skrivarin hava takk fyri. Tað er soleiðis her á landi, at nógv fólk hava ilt við at góðtaka trygging, sum heild, orsakað av, at Tryggingarsamband Føroya hevur einkarrætt.

Lat tað verða sagt beinavegin, at undirritaði als ikki er visur í, at um einkarrætturin verður tikin frá Tryggingarsambandinum, at so verður alt nógv lættari hjá viðskifta-fólkunum. Tvørturímóti.

Greinaskrivarin nevnir tvey dømi, hvar menn eru deyðir í arbeiði, uttan at eftirsitandi hava fingið endurgjald. Hetta er beint. Hesi mál hava verið til viðgerðar hjá Føroya Vanlukkutrygging og Vanlukkutryggingarráðnum. Bæði eru avvist sum hoyrandi til galdandi Vanlukkutryggingarskipan. Orsøkin er, at í báðum førum var talan um sjúku. Hesa avgerð hava avvarðandi skrivliga fingið at vita frá Vanlukkutryggingarráðnum. Samstundis hava tey fingið kærsmøguleika.

Um ein skal hava veiting frá Føroya Vanlukkutrygging, skal sum navnið sigur, vera talan um vanlukkutilburð ella vinnu-

sjúku.

Sjálvandi eru deyðsföll ein vanlukka fyri tey eftirsitandi. Serliga kann hetta viðføra figgjarliga kreppu hjá teimum, ið eftir sita, um tann deyði var uppihaldari. Í Føroyum doyggja umleið 350 fólk árliga. Av hesum doyggja umleið 5 til 10 av vanlukku, og eru hesi umfattað av Vanlukkutryggingar-lóginum. Tað vil siga, at nógv tann størsti parturin, ið doyri, ikki kemur undir Vanlukkutryggingar-fyriskipanina. Tó eru móguleikar at tryggja eftirsitandi við eini livstrygging. Tað er júst hetta, ið flest øll fakfeløg gera í dag.

Nakað annað er, at vit kanska áttu at umhugsast eina skipan, ið stuðlaði eftirsitandi figgjarliga, tá uppihaldari doyri av sjúku. Hetta, eins og tryggingarspurningurin, er ein politisk avgerð.

Í nevnda lesarabrævi verður nevnt um tryggingargjald í hópatali. Føroya Vanlukkutrygging tók í 1990 kr. 19.858.312,- í tryggingargjaldi frá fólki. Útgjöldið var í skaðabótum kr. 18.088.131,-. Um ikki figgjarinntøkan var góðskrivað viðskifta-fólki, so var væl meira tikið inn í tryggingargjaldi.

Sagt verður eisini, at um fólk ikki gjalda sína trygging, so verður hetta tikið av lønini hjá viðkom-

andi. Hetta er beinleiðis ósatt.

Eisini heitir skrivarin á fólk um at kanna sínar tryggingar. Øll skulu vera hjartaliga vælkomnir á Føroya Vanlukkutrygging fyri at fáa at vita, hvat vit tryggja fólk imóti.

Greinaskrivarin nevnir eisini heilkroppsskannaran, ið var givin Lands-sjúkrahúsinum. Nevndi skannari kostaði Tryggingini 5 mill. kr. Tryggingarsamband Føroya læt 3 mill. kr., Føroya Bruna-trygging læt 1 mill. kr. og Føroya Vanlukkutrygging læt 1 mill. kr. Hetta var als ikki givið fyri at reinska nakra samvitsku. Hetta var ein gáva til Føroya fólk, eisini til greinsskrivaran og undirritaða.

Sum fyrr nevnt, heldur greinsskrivarin eins og onnur, at um einkarrætturin verður avtikin, so verður alt nógv betur. Hetta er ein politiskur spurningur. Ein arbeiðsbólkur situr og arbeiðir við einum áliti, um hvussu trygging í Føroyum skal skipast í framtíðini.

Fyri mitt viðkomandi skal verða sagt frá, at um

einkarrætturin var avtikin, so vildi hetta verðið nógv betur fyri meg sum tryggingarmann, men um hetta vildi verðið betri fyri fólk og land, tað seti eg eitt stórt spurnartekin við.

Til síðst eini ráð til greinsskrivaran og onnur. Tá nú tygum og onnur hava áhuga fyri trygging, gerið so væl at seta tygum inn í stóðuna hjá báðum partum, áðrenn skrivað verður.

Vinarliga

Árni Rein, stjórn
Føroya
Vanlukkutrygging s/f

**Amnesty International,
Føroya Deild:**

Skrivstovan í Vágshotni er opin mánadag, mikudag og friggjadag kl. 11-16. Tlf. 15816

Avloysarastarv

Eitt starv sum avloysari — fyribils í eitt ár — í avgreiðsluni í Landsskúlafyrisitingini er leyst at søkja til setanar frá 15. september 1991.

Arbeiðið fatar um telefonavgreiðslu og annað fyrifallandi arbeiði í skrivstovuni.

Fyri tann rætta er hetta eitt starv við fjølbroyttum uppgávum á einum stovni í støðugari menning og góðum arbeiðsumhvørvi.

Starvið verður lønt sambært sáttmála millum Føroya Landsstýri og Starvsmannafelagið.

Skrivlig umsókn við avriti av prógvum o.ø. skal vera Landsskúlafyrisitingini, Post-rúm 379, Falkavegi 9, 110 Tórshavn, í hendi í seinasta lagi týsdagin 10. september 1991.

Tórshavn tann 23. august 1991
Landsskúlafyrisitingin

